

علم، مشکلات کشور را حل می‌کند؟

ارزیابی من از میزان حضور مخاطبان در سخنرانی‌های علمی خودم که بنا به دعوت در شهرهای مختلف انجام داده‌ام، آن بوده است که شهر تبریز از معدود جاهایی بوده که اگر سخنرانی علمی حتی در تالار شهرداری تبریز در مجاور بوستان ائل‌گلی داشته‌ام، علاوه بر کارشناسان، مهندسان و دانشجویان، مردم و شهروندان غیرمتخصص نیز به سالن سخنرانی آمده و معمولاً سالان سخنرانی تقریباً پر بوده است. در تبریز یکی از شهرهای مهم ایران که توجه خاص را برمی‌انگیزد، کبوسک‌های مطبوعات و کتاب‌فروشی‌های شهر، متعدد است، سطح فرهنگ و تحصیلات بالاست و اهمیت به تاریخ، فرهنگ و سابقه تمدنی این شهر به‌وضوح از میزان انتشار روزنامه‌ها و کتاب‌ها و توسعه و بهسازی محل‌های تاریخی و فرهنگی در این شهر دیده می‌شود. از دید تاریخ زمین‌لرزه‌ها نیز تبریز شهر زمین‌لرزه‌های تاریخی ایران است: در ۱۳۰۰ سال اخیر ۱۶ بار زمین‌لرزه‌های شدید را تجربه کرده که حداقل در پنج مورد از این زمین‌لرزه‌ها (۱۰۴۲، ۱۰۴۱، ۱۶۴۱ تا ۱۷۲۱م، ۱۷۲۹م و ۱۷۸۰م) شهر تبریز تقریباً به‌طورکامل تخریب شده است. بررسی نتایج پیمایش ما در شهر تبریز که حدود شش تا نه ماه بعد از زلزله ۲۱ مرداد ۹۶ زرقان انجام شد، برای من جالب توجه، کمی عجیب و البته هشداردهنده بود. شاخص‌های مختلفی را درباره شکل پاسخ به زلزله و زلزله زرقان و نحوه و کیفیت شناخت مردم از رخداد زمین‌لرزه سطح شهر تبریز و نزد سازمان‌های مرتبط با مسئله سانحه سنجیدیم. در بیشتر موارد میزان آگاهی مردم از مسئله زمین‌لرزه و نحوه پاسخ به آن تقریباً نزد مردم عادی و مستولان به صورت یکنواخت و مشابه هم بود. در بهترین موارد، پاسخ‌های متناسب و نزدیک به یافته‌های علمی روز یبین ۱۰ تا حداکثر ۴۰درصد تغییر می‌کرد؛ این نتیجه به این دلیل برای من نگران‌کننده بود که اگر در تبریز با آن همه شهروندان علاقه‌مند به علم و مطالعه، میزان سطح اطلاع و آگاهی از واقعیت پدیده زمین‌لرزه و پاسخ درست و متناسب به آن حدود ۴۰درصد یا کمتر باشد، پس در شهرهای دیگر مانند تهران که چنین علاقه‌ای به مطالعه نزد عموم شهروندان از دید من کمتر به نظر می‌آید، وضع چگونه خواهد بود؟ اگر کمتر از نیمی از مردم تبریز با آن سابقه تاریخی پنج زلزله شدیداً مخرب در هزار سال اخیر، با پدیده زلزله آشنایی واقع‌گرایانه یا نزدیک به واقعیت داشته باشند، آن وقت در تهران با وسعتی به‌تدریج گسترش‌یافته به عنوان پایتخت با ۲۲۰ سال گذشته که جمعیت آن در روز به حدود ۱۴ میلیون نفر می‌رسد، چگونه می‌توانیم مبانی نگاه علمی را به مسئله زلزله برای مردم و مسئولاتی که بیشترشان آشنایی بر مبنای واقعیت علمی با اصل پدیده زلزله ندارند، بیان کنیم؟ آیا همین موضوع یکی از نمادها و دلایل ناکارآمدبودن و انحرافشدن درس‌ها و دستورالعمل‌های علمی در زمینه مدیریت کاهش ریسک زلزله و سوانح طبیعی در تهران و سایر شهرهای ما نیست؟ تجربه میدانی که در حدود ۳۰ سال اخیر کسب شده است، نشان می‌دهد که هرگاه مردم و شهروندان ایرانی در محلی که زلزله رخ داده حتی با دانسته‌های اولیه مرتبط با پدیده زلزله آشناتر بوده‌اند، (در صورت وقوع زلزله در زمان و حالتی که مردم امکان عکس‌العمل نداشته‌اند) میزان خسارت کمتر و پاسخ آنها به این پدیده طبیعی درست‌تر بوده است. نمونه آن را در زلزله اسفند ۱۳۷۲ سفیدآبه سیستان‌وبلوچستان نزد دانش‌آموزان مدرسه سفیدآبه دیدیم. آنها که در کلاس درس به‌درستی و با آرامش پنانه‌گیری کرده و بعد کلاس را تخلیه کرده بودند، در پاسخ همکاران من که دلیل آن نوع واکنش را به زلزله پرسیده بودند، گفتند که ما در کتاب درسی‌مان این شیوه را آموخته بودیم. در بهمن ۱۳۹۶ حدود ۴۰ روز بعد از زلزله ۱۳۹۶/۹/۲۹ ملارد (غرب تهران) با بزرگای ۵۰، که موجب یک شب پراضطراب و ازدحام در تهران شد، برای یک تسهیل علمی به یکی از سازمان‌های زیرمجموعه وزارت کشور دعوت شدم. نشست به‌صورت میزگرد برگزار می‌شد و یکی از کارکنان آن سازمان به عنوان خدمتگزار، برای حاضران در میزگرد جایی می‌آورد. طبیعتاً هر بار که به سالن می‌آمد و می‌رفت، سخن دعوت‌شدگان به نشست را نیز می‌شنید. در پایان وقتی در حال خروج از سالن بودم، آن هم‌وطن عزیز ما، نزد من آمد و گفت سؤالی دارم که نمی‌دانم بیرسم یا نه؟ گفتم بفرایم. گفت: من سالن یکی از شهرک‌های حاشیه‌تهران هستم. در آن شب وقتی زلزله آمد، وسایل منزل ما به هم ریخت و از این به‌هم‌ریختگی سروصدای زیادی بلند شد. پس‌ا ۱۴ ساله‌ام که خواب بود از این‌تکان‌ها و آن صداهای ترسناک از خواب پرید و هراسان شد. در این ۴۰ روز با هر صدای بلند یا به‌صورت از جای خود می‌پرد و به‌ویژه اگر این صدا در شب‌هنگام باشد، دچار ترس و اضطراب بیشتری نیز می‌شود. چه کم؟ به ایشان بلافاصله جواب دادم که فرزند شما به نظر من دچار استرس بعد از سانحه (PTSD) شده و شما آنجا که من از روان‌پزشکان و روان‌شناسان شنیده‌ام و اندکی در زلزله‌ها مشاهده کرده و آموخته‌ام، باید افرادی که دچار این آسیب روانی می‌شوند، بلافاصله به درمانگاه و متخصصان روان‌شناس و روان‌پزشک مراجعه کنند. پاسخ ایشان دربی توضیح من بسیار دلگرم‌کننده بود. ایشان گفت: حتما همین امروز بچهام را می‌برم دکتر. این نشان می‌دهد که تلاش‌های توسعه علمی برای همگانی‌کردن مردم در کشور ما به‌صورت امیدوارانه جواب‌های مثبتی داده است و مردم ما از هر گروه و رده اجتماعی که هستند، روزبه‌روز بیشتر متوجه می‌شوند که علم و تنها علم است که توضیح‌دهنده پدیده‌های طبیعی است و فقط و فقط از علم می‌توان راه‌حل مسائل و مشکلات مربوطه را انتظار داشت.

● **اسناد پژوهشگران بین‌المللی زلزله‌شناسی**

اقتصاد

رئیس‌جمهور بار **مزگذاری بر شبهات مالی**، در راستای شفافیت گام برداشت

طعنه‌های آقای رئیس

مرکز نیست، دوما رویکردهایی که مسئولان از جمله رئیس‌جمهور در مورد موضوع نظارت دارند، متفاوت بوده و تابعی از چند حوزه است. به تعبیر روشن‌تر در ماجرای بابک زنجانی یا شهرام جزایری از دو رویکرد روبه‌رو هستیم که آنها معتقدند از اختیارات قانونی استفاده کرده‌اند، درحالی‌که اختیارات قانونی فقط متعلق به قوه قضائیه، قوه مقننه یا قوه مجریه نیست.او با اشاره به بخشی از سخنان رئیس‌جمهور در این سخنرانی می‌افزاید: آنجایی‌که رئیس‌جمهور از برخورد با فسادهای میلیون‌دلاری صحبت می‌کند، درخواست می‌کند که با فسادهای میلیارددلاری هم برخورد شود. او باید روشن کند که موضوع دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلاری که به بابک زنجانی منتسب است و حکم اعدام برای او صادر شده، از چه مسیری دریافت شده است.

پرداخت از خزانه با بانک مرکزی؟
ندیمی با اشاره به ضرورت شفاف‌سازی در حوزه عملکرد قوا، تصریح می‌کند: در زمینه مسائل مربوط به حوزه شفاف‌سازی، در مورد بخشی از مسائل به

بودجه ۹۹ روی ترکیه حساب باز می‌کند؟

در آمد گاز به جای نفت

بودجه عمرانی تخصیص یابد و هزینه‌های جاری دولت از محل‌های جایگزین مثل پایه‌های مالیاتی جدید و همچنین ساماندهی یارانه‌های پنهان تأمین شود. بر اساس گزارش‌های مختلف، سازمان برنامه‌بودجه سالانه ۹۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان در کشور توزیع می‌شود که ساماندهی آنها تا حدودی فشارهای مالی روی دوش دولت را کاهش خواهد داد.

طرف‌تجاری‌ما دولت‌های همسایه هستند

عزت‌الله یوسفیان‌ملا، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه، در رابطه با جزئیات بودجه ۹۹ به «شرق» توضیح داد: پیشنهاد سازمان برنامه‌وبودجه و همچنین اعضای کمیسیون برنامه‌وبودجه این است که نرخ دلار وارده در بودجه نزدیک به نرخ گردش مالی کشور باشد که رقمی در کانال هفت تا ۹ هزار تومان است. با وجود تحریم‌های گسترده، بودجه سه سال آینده چندان متکی به دلار نیست، چراکه درآمدهای نفتی ما اندک است. درحال حاضر و با توجه به شرایط فعلی، بیشتر تمایل ما به فروش گاز و معیانات آن است. در روزهایی که ما نمی‌توانیم نفت بفروشیم، گاز از چند نظر جایگزین خوبی است. ابتدا به امر اینکه طرف خرید گاز بیشتر دولت‌ها هستند و نه شرکت‌های خصوصی مانند نفت و از این نظر دولت‌هایی مانند ترکیه برای خرید گاز از ما مورد توجه آمریکا نیستند. همچنین فروش گاز به صورت زیرزمینی است و مشکلات خاص توقیف کشتی و باربری و مسیر انتقالی مانند تنگه هرمز را ندارد.این نماینده مجلس درباره مزمه‌هایی‌مبنی بر کاهش میزان فروش نفت در بودجه تا ۳۰۰ هزار بشکه، توضیح داد: ما امکان‌ها فراهم کردیم؛ از نیروی انسانی بگیر تا تولید نفت و جاه‌های نفت حول فروش بالغ بر ۱/۵ میلیون بشکه‌که نفت است. حالا ما به دلیل تحریم‌ها به وضعیتی گرفتار شده‌ایم که ۵۰۰ هزار بشکه در روز هم نمی‌توانیم بفروشیم. خب وزیر نفت نمی‌تواند جاه‌های نفت را تعطیل کند یا میزان تولید را کاهش دهد. ما حتی در کشتی‌ی روی آب هم نفت انبار کرده‌ایم، حالا اگر باییم و با کاهش عدد درج‌شده در متن بودجه بر میزان فروش واقعی نفت صحه بگذاریم، هم‌زمان مجبور خواهیم بود میزان تولید را هم با آن تطبیق دهیم یا حداقل چنین انتظار و توقعی می‌سازیم. این مسئله تعدیل نیرو و کاهش ظرفیت تولید را به دنبال دارد. همچنین کاهش فروش نفت در بودجه پیام خوبی هم از سمت ما به آمریکا و

دستور اعطای تسهیلات از ستاد تسهیل

می‌کند: در این جریان، مبلغی مشخص در اختیار هر بانک قرار می‌گیرد تا آن را در اختیار افرادی قرار دهند که بر اساس مصوبات معرفی می‌شوند. بانک در این بخش به صورت علنی درباره دادن مبلغ هیچ نقشی ندارد. افراد از طریق مصوبات معرفی می‌شوند و بانک‌ها هم نایزاجند تبعیت کنند؛ تنها نقشیان این است که از افراد معرفی‌شده از سوی مصوبه، ضمانت دریافت کنند. مسئله اینجاست که تضامین دریافت‌شده از سوی بانک‌ها، درباره افرادی که معرفی شده‌اند محکم نیستند.او تأکید می‌کند: در حالی در تضامین سهل‌انگاری می‌شود که بر اساس قانون، فقط در برخی از موقعیت‌های خاص مجاز به آسان‌گیری در تضامین هستند؛ مثل وام‌هایی که اسال به سیل‌زدگان خوزستان، ایلام و خرم‌آباد و برای کمک به قشر دامدار و کشاورز داده می‌شود. او ادامه می‌دهد: مشکل در پرونده سه‌هزارمیلیاردی زمین هیزم آسان‌گیری بوده است

قضائی، می‌گوید: در آستانه انتخابات این نوع عملکرد، تنها مردم را به عدم مشارکت در انتخابات دعوت می‌کند، اما پیگیری مسائل از مسیر قانونی هم ضروری است و هم ممکن؛ ضرورت دارد برای آنکه اگر حقوق مردم و بیت‌المال در آن بین مطرح است، باید به مردم بازگردد. ممکن است، زیرا رئیس‌جمهور از اختیارات حداکثری درباره نظام پیگیری برخوردار است. رئیس‌جمهور باید کارکرد پیگیری‌های خود را به مردم اطلاع دهد، نه آنکه این موارد را در پشت تریبون بیان کند.

قوه مجریه کم‌کاری می‌کند

او با بیان اینکه از این نمد، کلاهی برای مردم درست نمی‌شود، می‌افزاید: رئیس‌جمهور منتخب که از آرای ملت برخوردار است، باید مشخص کند که در برخورد با مواردی که متشکل از فساد یا بدهکاری است، از مکانیسم قانونی استفاده کرده و به نتیجه نرسیده است و آن را به تریبون کشانده یا هنوز از توان قانونی خود بهره نبرده و در انظار عمومی آنها را مطرح کرده است.به عقیده او رئیس‌جمهور می‌تواند با توجه به اختیارات قانونی خود به پاسخ بسیاری از پرسش‌های خود دست پیدا کرده و با آنها برخورد کند، اما با این حال، آنها را به تریبون می‌کشاند. دولت باید خیلی واضح بگوید که آیا منظور او از پرونده ۴۷میلیون‌دلاری، پرونده صداسوماس؟ آیا قصد پس‌دادن این رقم را ندارد یا هنوز نتوانسته آن را به صندوق توسعه ملی بازگرداند؟ آیا خود دولت (قوه مجریه و نه لزوما دولت کنونی) بدهکار نیست؟

مسئولان از پشت‌تریبون با هم حرف زنند

او در انتها تأکید می‌کند: دیگر از مسئولان انتظار نداریم از پشت تریبون با هم حرف بزنند، باید از مجرای قانون، نظارت و اجرا با یکدیگر سخن بگویند. این رویه برای کشور مفید نیست و هیچ مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه نگرانی‌ها را بیشتر

رئیس‌جمهور قبل از اثبات جرم موضوع را بیان نکند

ابراهیم نکو، نماینده ادوارمجلس

● بعد از مدت‌ها در قوه قضائیه با آمدن رئیس جدید، اقدامات خوبی صورت گرفته و به نظر می‌رسد به‌صورت کاملاً قاطع با مفاسد اقتصادی برخورد می‌شود. اما هر زمان مسئولی به موارد و قضایا به‌صورت جناحی نگاه کرده، شاهد درگیری‌های جناحی هم بوده‌ایم و به تعبیری طرف مقابل را متهم کرده‌ایم. نکته قابل توجه در سخنرانی اخیر رئیس‌جمهور در یزد، آن است که در یک مقطع حساس مانند نزدیکی به انتخابات مجلس شورای اسلامی و قرارگرفتن در شرایط حساس بین‌المللی، از زبان مقام عالی قوه مجریه شاهد بیان برخی از مسائلی هستیم که خروجی مثبتی ندارد. چه بسا این موضوعات از سوی رئیس قوه مجریه، از طریق نامه‌نگاری با قوای دیگر قابل پیگیری باشد، اما اکنون موضوع طرح‌شده سبب نگرانی قابل توجهی است. چراکه رئیس‌جمهور بیان کرده اگر اقدامی نشود، به‌صورت بخش‌بخش، موضوعات را بیان خواهد کرد. این سخن، بیانگر پیام ناخوشایندی به جامعه است. افکار عمومی به این می‌اندیشد که چرا رئیس‌جمهور این مسائل را در حال حاضر و برای چه منظوری مطرح می‌کند؛ درحالی‌که دارای ابزار، امکانات و دستگاه‌هایی است که می‌توانند در مسیر قانونی آنها را پیگیری کنند. نکته آن است که ممکن است ابغادی که بیان شده دقیق نباشد که در این صورت چه خواهد شد؟ یک مسئول نباید قبل از آنکه جرمی به اثبات رسیده و از طریق دستگاه‌های فنی، مراحل قانونی خود را طی کرده باشد، مسئولی را مطرح کند. زیرا بیان‌کردن آن به صلاح جامعه نخواهد بود. رئیس‌جمهور و دولت از قدرت کافی برخوردار هستند که این موضوعات را حتی در دستگاه قضا پیگیری کنند. این موضوعات باید از طریق مجاری قانونی و با طرح شکایت و ارائه اسناد معتبر و محکم مطرح شود و در صورت رسیدگی نشدن است که رئیس‌جمهور می‌تواند نه در سفرهای استانی بلکه در هیئت دولت یا جلسات خاص آنها را دنبال کند.

جزئیات جدید از توقف تولید پراید و پژو ۴۰۵

● رئیس سازمان ملی استاندارد، در مصوبه شب گذشته شورای‌عالی استاندارد برای توقف تولید برخی خودروها خبر داد و گفت: تولید پژو ۴۰۵ و پراید تا خرداد ۹۹ متوقف می‌شود.به گزارش مهر، نیره پیروزبخشت از توقف تولید پژو ۴۰۵ و پراید از خرداد ۹۹ خبر داد و گفت: براساس بررسی‌های صورت‌گرفته، احتمالاً خودروهای دیگری نیز مشمول توقف تولید خواهند شد، به‌ویژه اینکه در جلسه شب گذشته شورای‌عالی استاندارد نیز مصوب شده تا تولید پراید به طور کامل از ابتدای مرداد ۹۹ متوقف شود.او افزود: همچنین تولید پژو ۴۰۵ جی‌ال‌ایکس نیز از ابتدای خرداد ۹۹ متوقف خواهد شد؛ به‌نحوی‌که خودروسازان برنامه ادامه تولید برخی خودروهای قبلی را در دستور کار دارند؛ ولی اگر شرایط ایجاب کند، خودروهای جدید نیز جایگزین خودروهایی که تولیدشان متوقف شده، خواهند شد.پیروزبخشت در ادامه با بیان اینکه درباره توقف دیگر خودروهای قدیمی، سازمان ملی استاندارد ایران در مدت شش ماه آینده گزارشی به شورای‌عالی استاندارد ارائه خواهد داد، خاطرنشان کرد: باید توجه داشت که یکباره نمی‌توان تولید همه خودروها را متوقف کرد؛ اما خودروهای قدیمی به صورت پلکانی جایگزین خواهند شد.او ابزار آمبدواری کرد که تا پایان سال، یک بار دیگر جلسه شورای‌عالی استاندارد تشکیل شده و درباره توقف تولید برخی خودروهای دیگر تصمیم‌گیری کند.پیروزبخشت همچنین در مراسم بزرگداشت روز ملی کیفیت با بیان اینکه در جلسه دیروز شورای‌عالی استاندارد بحث سندن راهبردی یکپارچگی غذا مطرح و مصوب شد، گفت: استاندارد فقط برای گذراندن یک روز یا دو روز نیست؛ بلکه باید کاری صورت گیرد که دست‌کم مردم از مهم‌ترین مواد غذایی که به دست‌شان می‌رسد، رضایت داشته باشند.

پیش‌بینی سواپ گندم با روسیه

● معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی گفت: کالاهایی که مشمول پیمان‌نامه اوراسیا می‌شوند، کالاهای مکمل هستند و در محصولات رفیق نه امتیاز تعرفه‌ای گرفته و نه امتیاز تعرفه‌ای داده‌ایم.علی‌اکبر مهرکرد در همایش آشنایی با فرصت‌های تجاری بخش کشاورزی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا در جمع خبرنگاران اظهار کرد: اوراسیا شامل پنج کشور با حدود ۲۰۰ میلیون نفر جمعیت می‌شود که با ورود ایران به این اتحادیه ۸۰ میلیون نفر جمعیت کشور ما نیز به آن اضافه می‌شود.مهرکرد افزود: در همین زمینه یک یادداشت تفاهم با روسیه و قزاقستان به امضا رسانده‌ایم تا زمینه ورود موقت کنیم، ترانزیت و سوآپ این محصول (افراهم کنیم تا در کارخانه‌های آرد استفاده شود.مهرکرد درباره سوآپ گندم با کشور روسیه گفت: سوآپ گندم از کشور روسیه پیش‌بینی شده؛ اما جزئیات آن هنوز مشخص نیست.